

Forfatter: Thoresen, Anna Magdalene

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Thoresen, Anna Magdalene (1867-11-07)

Citation: Thoresen, Anna Magdalene: "BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Thoresen, Anna Magdalene (1867-11-07)", i *Breve fra Magdalene Thoresen 1855-1901*, Gyldendalske Boghandel, s. 107. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001830099-000-shoot-L0018300990000036.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Magdalene Thoresen 1855-1901

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Christiania, 7. Nov. 67.

Til Fru Heiberg.

Hvorledes lader Gud Dem leve i Deres Arbejde og Kamp? Ganske uskadt og mageligt slipper De nok ikke igennem; det ligger i Sagens Natur. Men jeg veed ogsaa nok, at, skal nogen Nulevende i Danmark drive denne Gerning med et godt Resultat, da maa det være Dem. Jeg har altid ligeover s. 108 for Dem følt en Smerte ved at fornæmme gennem hele Deres Væsen, at De bar Ævnen til et stort Arbejde i Dem, men nu sad i Stilhed og konsumerede denne mægtige Naturkraft med Tanken alene. Derfor blev jeg glad over Deres Beslutning, skøndt jeg nok forstod, at den førte til mere Ufred end Fred, i det Ydre at sige; thi i Deres Sind afsætter Deres Gerning dog Noget, hvorpaa De kan hvile Dem.

Jeg har længe følt en uhyggelig Sorg over ikke at faa tale med Dem, og istæden for at bryde med den, har jeg lukket mig inde med det Mismod og den Bebrejdelse, som den affødte. Jeg har et Hang i mig fra Barndommen af til at bøje mig ind under et uforskyldt Tryk; dengang var det naturligvis et Slags Martyrium for mig, som jeg bar med en skjult Tilfredshed over mig selv, en Følelse, som vistnok ethvert Martyrium opammer. Nu har jeg det ikke saaledes; thi jeg vil naturligvis ikke have det saa; men jeg er dog ofte hendragen til i sorgfuld Hengivenhed at staa paa Stranden og lade Baaden drage mig forbi, der skulde føre mig over til det forønskede Maal, uden at give Signal, og saa, naar det er for silde, synke under den Smerte, jeg selv har forvoldt mig. Noget Lignende er det, jeg i lang Tid nu har følt i mine Tanker ligeover for Dem; men lad dette ikke plage eller irritere Dem, min velsignede Frue! Min Kærlighed til et stort Menneske maa altid være en Blanding af Smerte og Hengivenhed, næsten uden Grændser; og det har sine mange og gode Grunde. Det begyndte hin Dag, s. 109 da den elskværdige Etatsraad Krieger her i mit Hjem berettede mig, at De var i Norge — et Par Timers Rejse herfra. Da slog der en gammel kendt Følelse ned over mig, en stille, graadfuld Længsel efter Dem, som jeg troede ikke brød sig om mig, og saa var jeg overgivet til det Mørke, som fulgte med Sligt. Saa rejste Bjørnson til Kjøbenhavn. Ja, det var og har vedblevet med at være en ejendommelig Følelse for mig at vide Dem og ham sammen, ham, som jeg sætter højest af alle Mænd, Dem, som jeg sætter den største Lid til blandt Kvinder. Jeg elsker Dem og ham med en saa stor Hengivenhed, at den næsten er Banghed og altid Længsel. Ting, som jeg brændende har ønsket at aabne hans Øre og Hjærte for, og som jeg altid har været for betagen af hans Personlighed til at vove mig frem med, har jeg ønsket, De kunde sige ham. Ak, De og jeg have jo saa mange Tanker tilfælles, at De altid vilde blive min Talsmand hos ham; men skriv Dem til og sige: „Gør ham til et ædlere Menneske! Aabn i hans Sjæl en Indgang for de høje Sandheder, saa de ikke blot udsiges, men efterleves!“ — nej, den samme Skyhed, jeg har for at bede et Menneske om Hjælp mod Virkelighedens Tryk, den har jeg og, naar det gælder en aandelig Forløsning. Men Bjørnson kommer ikke til at staa saa længe stille paa sin Vej, at han ret faaer Øje paa mig og paa Hvad han og jeg kunde være for hinandens Udvikling; derfor bliver jeg den Givende og han aldrig den Modtagende, endsige den Gengivende, og da giver man jo ud s. 110 i Luften, og Sligt bærer kun golde Ax. Men lad mig ikke føre dette videre nu; mødes vi engang personlig, da skal jeg bedre og fyldigere kunne udtale mig herom til Dem.

Jeg har daglig at kæmpe med Sygdom; mine Nervesmerter have sat sig fast i Ansigtet og hæрге forfærdeligt; hver Uge har jeg et Anfald af dem, som varer tre fulde Døgn. Dette tager Modet fra mig, som De vel kan tænke, og lammer min Arbejdsævn. Jeg skriver vel; men jeg skriver tungt. Saa er her heller Intet i denne velsignede By, der ved Nogetsomhelst kan rive Tanken op fra den hensynkende, slappende Ensformighed, som Forholdene lægge over os. Det Pludselige, det Overraskende kommer aldrig, det Glædelige, som bryder overtværs med Jævnheden — nej, det kommer aldrig! Og Sligt er det just, som saa mangan Gang har frelst mig fra at synke hen. Ja, her maa jeg atter nævne Bjørnen; thi det ringede pludselig paa Klokken, saa Huset rystede. Det er Bjørnen! „Her er jeg med nyt Liv, ny Forventning! Put alt det gamle Sumleri i Ovnen! Op, alle Mand, som Gud har skabt, hans Verden at beundre!“ Det var gærne Programmet, som udtalt bares frem med ham. Ja, ja, man maa jo hjælpe sig alene; men, det veed De selv, at Kunstnernaturen trænger til en anden Næring nu og da end den jævnt spidsborgerlige. Derfor glæder jeg mig — saa meget jeg formaaer midt under Livets Møje — til Foraaret; thi da har jeg tænkt at komme ned til Kjøbenhavn til min elskede lille Sara og bade mit stivnede Sind i de s. 111 Unges Lykke, og saa — foruden denne Glæde — tale meget, o, over al Maade meget med Dem og se og høre al den Herlighed, som er dernede i den skønne By.